

RAMAKRISHNA MISSION VIDYAMANDIRA

(Residential Autonomous College affiliated to University of Calcutta)

B.A./B.Sc. THIRD SEMESTER EXAMINATION, MARCH 2021

SECOND YEAR [BATCH 2019-22]

SANSKRIT (HONOURS)

Paper : VI [CC6]

Date : 16/03/2021

Time : 11.00 am - 1.00 pm

Full Marks : 50

1. स्वेच्छया अलंकारद्वयस्य स्वरूपं सलक्षणं व्याख्यायताम् ।

[2×5]

क) पुनरुक्तवदाभासः ।

ख) प्रतिवस्तूपमा ।

ग) तुल्ययोगिता ।

घ) अर्थान्तरन्यासः ।

2. स्वेच्छया द्वयोः पद्ययोः यथायुक्ति अलंकारो निर्णयः ।

[2×5]

नवपलाशपलाशवनं पुरः

स्फुटपरागपरागतपङ्कजम् ।

मृदुलतान्तलतान्तमलोकयत्

स सुरभिं सुरभिं सुमनोभरैः ॥

क) काले वारिधाराणामपतितया नैव शक्यते स्थातुम् ।

उत्कण्ठितासि तरले ! न हि न हि सखि ! पिच्छिलः पन्थाः ॥

ख) यदि स्यान्मण्डले सक्तमिन्दोरिन्दीवरद्वयम् ।

तदोपमीयते तस्या वदनं चारुलोचनम् ॥

ग) बलावलेपादधुनापि पूर्ववत्

प्रबाध्यते तेन जगज्जिगीषुणा ।

सती च योषित् प्रकृतिश्च निश्चला

पुमांसमभ्येति भवान्तरेष्वपि ॥

अथवा

अत्र अलंकारयुगलचतुष्टयं प्रदत्तमस्ति । यथारुचि युगलद्वयं चयनीयम् । ततश्च प्रतियुगलं पारस्परिकं पार्थक्यं यथायुक्ति लेख्यम् ।

[2×5]

क) रूपकम्, उत्प्रेक्षा ।

ख) दृष्टान्तः, निदर्शना ।

ग) समासोक्तिः, काव्यलिङ्गम् ।

घ) विभावना, विशेषोक्तिः ।

3. का नाम नान्दी? विशदमालोचयत।

अथवा

[9]

का तावत्प्रस्तावना? सोदाहरणं तस्याः भेदान् आलोचयत।

4. अधोलिखितेषु कस्यचिदेकस्य टिप्पणी कार्या।

[1×6]

भारती वृत्तिः, अभिनयः

5. वामननये कानि तावत् काव्याङ्गानि? तेषु यथेच्छं द्वयं सप्रपञ्चमालोचयत।

अथवा

[10]

‘रीतिरात्मा काव्यस्य’ इति सूत्रं व्याख्यायताम्।

6. एका व्याख्या कार्या।

[1×5]

क) काव्यं ग्राह्यमलंकारात्

ख) न कतकं पङ्कप्रसादनाय

_____ × _____